

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

As „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6—8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Egy hagyaték.

Székelyudvarhely, jan. 14.

Udvarhelyvármegye főispánját, Haller János grófot, e hét negyedik napján iktatták be fényes ünnepségek keretében új hivatalába: Marostorda vármegye és Marosvásárhely szabad királyi város főispánjává.

Főispánunkat Udvarhelyvármegye közönsége pártkülönbség nélkül, szeretettel kísérte el új állomáshelyére. Valóságos diadalutja volt ez annak a férfiúnak, ki egyéniségével, tudásával és a köz érdekében kifejtett munkásságával pártkülönbség nélkül az egész megye tisztelét, bizalmát megnyerte. Az egész megye őszinte ragaszkodása kísérte el új állomáshelyére Haller János grófot abban a megnyugtató tudatban, hogy a kit a szomszéd vármegye olyan imponáló tisztelettel fogad: az — kijelentése szerint — a mi emberünk marad a jövőben is, bármennyire igénybe is vegye munkaerejét új munkaköre és bármennyire önzetlen és őszinte ragaszkodás veszi is ott körül, — tőlünk, szülővármegyéjéül, elcsábítani nem tudják.

És erre nekünk valóban nagy szükségünk is van. Hosszu és nehéz évek után, Haller János gróf volt az a férfiú, ki föltámasztotta s a közdolgok intézésében döntővé tette Deák kormányzati szellemét, azt a tanítását, hogy a megyét kormányozni az emberek erényeivel és jótulajdonságaival kell, nem pedig büneiket és rossz tulajdonságaikat mozgósítva. Ez a közélet

a politikai erkölcs és a társadalmi rend megújítását jelenté.

Haller János gróf szeretetreméltó egyénisége, fényes szellemi adománya, szavának megbízhatósága, érzelmeinek komolysága és nemesisége, a tisztességes ellenfél megbecsülése: alkalmasak arra, hogy bensőséget, hűséget és ragaszkodást vigyenek nemcsak a személyes viszonyba, de a közélet tevékenységébe is. Ezek azok a fegyverek, melyekkel a vármegye felzavart békéjét, a titokban lappangó és kitérésre váró elégedetlenségeket meggyőzni s így elsimitani tudta, s egy választásból visszamaradt minden keserűséget eliminált, miről misem tesz fényesem bizonyosságot, mint éppen az, hogy abban a vármegyében, Marostordában, hol az ellenzék képezi a többséget, pártatlan fényességgel fogadták s a városi törvényhatóság részéről pedig az az ember, ifj. Ugron Gábor dr., üdvözölte melegen, őszinte, fényes dialektikával előadott költői beszéddel, ki a képviselőválasztáson éppen a mi vármegyénkben bukott el a kormány politikájával szemben. Ennél szebb, közvetlenebb, meghatóbb sikert vajmi kevés embernek ad a Gondviselés megérni.

És ennek a sikernek Udvarhelyvármegye őszintén tapsol, mert megvan — hiában, önző az ember — a dolognak az a megnyugtató háttere, hogy Haller János grófot bármilyen tisztelettel, szeretettel fogadta pártkülönbség nélkül a testvérvármegye, azért, mint annak egy pohárköszöntőben ott Gyárfás Endre sok kedvességgel kifejezést adott, mi tőlünk elszeretni

nem tudják, továbbra is a miénk marad és garanciát nyújt arra, hogy Udvarhelyvármegye békés fejlődését semmiféle önző érdek megzavarja nem tudja.

De erre különösen garancia az a pohárköszöntő, melyet Haller gróf főispán az ünnepségek sorára Udvarhelyvármegye közönségére és alispánjára köszöntött és a melyben hagyatékul hagyta, hogy a marostordai körülmények talán több gondot igényelnek az ő részéről és így huzamosabban le is kötik: Sebesi János alispán az ő általa kijelölt uton haladjon előre és a megye feltevére ösztönöz békéjét és fejlődését ápolja szeretettel és nem lankadó buzgósággal, mire e vármegyének föltétlen szüksége van, ha csak az elért eredményeket felborítani s a megyét a megindult fejlődési folyamaton megteríteni nem akarjuk.

Szükséges, hogy további haladásunk az egyetértésnek és közös nagy irányok ápolásának útján haladjon előre. Ha nem szétfutó és széthúzó irányok ágaznak ki sokfelé, hanem egy közszellem ereje viszi az egész megyét egyfelé: a megye tekintélyének és megbecsülésének kivívására, eredmények elérésére. Hisz annyira szembetűnő a mi szegénységünk, hátramaradottságunk csak a szomszéd vármegyék mellett is, hogy az ember a szomszédban, mint e héten is, tett látogatás után, annak láttára, valóságosan letargiába esik. Kicsinyeskedés, szűk látókör, állandó marakodás, féltékenykedés és irigység uralták itt mindig a kedélyeket, melyek végeredményében aztán azt eredményezték, hogy

Egy séta.

— Guy de Maupassant. —

Franciaiból fordította: **Ferencz Vvadar.**

Amikor Leras apó, a Labure és társa cégnek könyvelője, kilépett az üzletből, a leáldozó nap fényétől elvakítva, megállott egy pillanatra. Egész nap dolgozott a gázlámpa sárga fényében, az üzlet mögötti irodában, amely egy kekegy és mélyen fekvő udvarra nyílt. A kis helyiség, amelyben negyven év óta töltötte napjait, oly sötét volt, hogy még nyár derekán is, legfeljebb tizenegytől délután háromig lehetett nélkülözni a gázvilágítást.

Itt mindig nedves és hideg volt és a kiparólgás, az e fajta helyiségből, a hová az ablak nyílt, beáramlott a sötét helyiségbe és betöltötte azt penészes szaggal és undort gerjesztő bűzzel.

Leras apó, negyven év óta minden reggel nyolcz órakor jött ebbe a börtönbe és ott maradt este hét óráig, a könyvek felett görnyedve, pártatlan szorgalommal dolgozott.

Most háromezer frank fizetése volt, pályájának kezdetén ezeröttszáz frankot kapott. Legényember maradt, anyagi helyzete nem volt olyan, hogy megaduljon. És miután soha semmit sem élvezett, nem vágyakozott valami nagy dologra.

Néha azonban, egyhangú és állandó foglalkozásában kimerülve, egy vágy lebegett ajakán: „Teringettét, ha ötezer frank évi jövedelmem volna, boldog ember lennék.”

Soha se volt boldog, amennyiben havi fizetésén kívül soha sem volt valamije.

Élete egyhangúan és nyugodtan folyt le és majdnem reménytelenül. Az ábrándozás adománya, amely minden emberben megvan, sohasem fejlődött ki nála köznapi becsvágyával.

Huszonegy éves volt amikor Labure és társa céghez került. És onnan többé nem távozott.

1858-ban elvesztette édes atyját, három évvel később pedig édes anyját. És azóta semmi sem történt, csak egyszer, 1868-ban, lakását váltóztatott, mert háziura fel akarta emelni lakbéréit.

Minden nap reggel, pont hat órakor, kiugrott ágyából, oly zajjal, mint a lánc amelyet kibontanak. Felöltözött, megvetette ágját, kisöpörte szobáját, lekefélé a port karosszékéről és szekrényéről. Ez az egész dolog másfél órájába került.

Azután kiment és zsemlet vett Labure sütő cégénél, amelynek tizenegy, egymást felváltó, gazdáját ismerte, anélkül hogy nevüket elfelejtette volna, folytatta útját, miközben megette a zsemlet.

Egész élete tehát a szűk irodában folyt le, amely magas és sötéte volt festve. Mint fiatal ember lépett be oda, mint Brument úr segédje és azzal a vágyggyal, hogy helyettesítthesse.

Sikerült is neki öt helyettesíteni és más kívánsága nem volt.

Mindazok az emlékek, amelyekből más emberek kijut, mint az előre nem látott események, boldog vagy keserű szerelem, kalandos utazások, egy szabad életnek őszinte véletlensége, — mindezek a dolgok ismeretlenek voltak előtte.

A napok, a hetek, a hónapok, az évszakok, az évek egymásnoz hasonlítottak. Mindennap egy és ugyan abban az időben felkelt, kiment, belépett irodájába, megreggelizett, elment, ebédelt és lefeküdt, anélkül hogy valaha megzavarta volna életének egyhangu menetét: mindig egy és ugyanazok a dolgok, mindig egy és ugyanazok a gondolatok.

Ezelőtt nézegette a szőke bajuszát és gondör fűrtjeit a kis, kerek tükörben, amelyet elődje ott hagyott. Most, minden este, mielőtt távozott, ugyanabban a tükörben nézegette fehér bajuszát és kopasz homlokát. Negyven év folyt le, lassan és mégis gyorsan, egyhangúan mint egy komor nap és egy mint egy rossz eszákának órái! Negyven év, amelyből, szüleinek halála óta, semmi se maradt, egy emlék de még egy szerencsétlenség sem. Éppenséggel semmi.

Ez este Leras úr az utcára nyíló ajtó előtt megállott, elkáprázva a leáldozó nap fényétől; és ahelyett hogy haza ment volna, az a gondolata támadt, hogy ebéd előtt egy kis sétát tesz, ami vele évenként négyezer-ötzezer megtörtént.

Kiment a nagy körútra, ahol rengeteg sok ember sétált az újból kiróldult ták alatt. Ez egy tavaszi

est volt, azokból az üde és meleg esték egyikéből, amelyek clettrómmal töltik be a szívet.

Leras úr korához mért lassu léptekkel haladt tovább; örömsugárzó arccal ment, boldog a mindekit boldogító tavaszról és a lagyos, üdítő levegőtől.

Vegre a Champ-Elysées-n találta magát és folytatta útját, ismét felbátorítva a fiatalság hevéitől, amely az enyhe tavaszi szellővel mutatkozott.

Az egész égboltozat lángba borult; és az Arc de triomphe fekete nagy tömegével úgy fostott, mint a szilárdon álló óriás egy tűzszobában. Amikor az óriási emlékmű elé jutott, akkor az öreg könyvvezető éhesnek érezte magát és belépett egy borkoreskedőhöz, hogy ott megebédeljen.

Az üzlet előtt, a járdán, tálatuk fel neki: ürúcumbot, salátát és spargát és Leras úr jó étvágyggyal fogyasztotta el az ebédet, mint az már régóta nem történt. Sajtot is rendelt, azonkívül egy kis palaczk bordeaux-i fiom bort; vegre megivott egy fekete kávét, ami vele ritkán történt és tetejében egy kis pohár champagnort.

Amikor kifizette számláját, egészen jókedvűnek, mámorosnak érezte magát, sőt kissé nyugtalan volt. És mondá magában: Ez egy pompás est. Folytatom sétámat a boulognai erdő bejáratáig. Ez majd jól esik. Ismét tovább ment. Egy régi dal, amelyet ezelőtt egyik szomszédnőjétől hallott, folytonosan megújult emlékezetében:

Ha az erdő újra virul,
Makám akkor hozzám simul:
Menjünk kincsem a szabadba,
Arnyékos nyári lugasba.

Mindig újból meg újból eldudolta e dalt. Az éj leszállott Párizsra, egy cendes tavaszi éj. Leras úr tovább haladt a Bois-de-Boulognai köruton és nézte a bérkocsikat. Jöttek fényes lámpáikkal, egyik a másik után, úgy hogy a bent ülő, ölelkező párt egy pillanatra látni lehetett, a nő a fehér rubában, a férfi fekete öltözetben.

Ez volt a szerelmeseknek hosszú menete amint a ragyogó csillagos ég alatt kocsikáztak. Mindig mások és mások jöttek. Egymást követték, kinyújtva a kocsiban, nemauz ülvé, egymásnoz szemlve, ábrán-

nem eredményeztek semmit.

A Haller gróf főispán mementója kell a vármegyét imént megkezdett becsületés, józan munkájában irányítsa. Ha nem erőtletünk semmit, a mi egymástól elválaszt, egymástól elkedvetlenít, ha apró túszurásokkal nem izgatjuk egymást a gyűlölködésre, megyei és városi kérdésekben nem szakadunk pártokra és torzalkodásukba, kicsinyes heccelődésekbe nem engedjük sodortatni magunkat — hanem a főispán által kijelölt békés fejlődés utjának határköveit lerakva, kölcsönös megértéssel munkálkodunk a város és megye fejlődésén; ha így cselekedünk, akkor megértettük főispánunk intenczióit és eljutunk a megye népe szívének állandó szeretetébe.

Mert ez az út vezet oda, ez az élet, az igazság, ez a szebb jövő.

BELFÖLD.

Haller János gróf instellációja.

Marostordavármegye és Marosvásárhely szab. kir. város folyó hó 12-én iktatta hivatalába Haller János grófot, Udvarhelyvármegye főispánját. Egy agyoncsigázott város és megye felszabadulását, jelenti Haller János gróf odajövetele. Pártkülönbség nélkül nagy lelkesedéssel fogadták a hosszú harcokban kifáradt pártok. Az oly sóvárogva várt új korszak érkezett meg, mely megmozgatta az egész megyét; ünnepi hangulat lett urrá a szívek felett. Zászlót bontott az egész megye, ünnepi díszbe öltözött kunyhó és palota egyaránt, hogy külsőleg is kifejezésre juttassa a szívek érzelmeit. A béke napja süttött fel Marostordában s a háromszínű lobogó köré aranyugarkból vont dicfényt a tiszta téli nap-ugár. Haller János grófot a szeretettel fogadta Marostorda, a milyannel Udvarhelymegye elkísérte.

Udvarhelyvármegye 60 tagú küldöttségének kíséretében Haller gróf főispán 11-én, szerdán a hajnali vonattal indult el. Az államvasutak kolozsvári üzletvezetője ez alkalomra két hatalmas Pullmann kocsit bocsátott a székelyvasut rendelkezésére a küldöttség részére, melynek tagjai voltak: Dr. Sebesi János, Barabás András, Barkóczy Albert, Bajnóczky András, Becsek Aladár, Benkő Mihály, Csor-

mor Gábor, Demeter Dénes, Deák Gergely, Demeter Lőrincz, Döllay Róbert, Fás Gyula, Fábián József, Ferenczy Béla dr. Fernengel Gyula, Gálffy István, Gotthárd János, Gyárfás Endre, Gyárfás Pál dr., Hlatky Miklós, Hargita Nándor, Hirlóder Ákos dr., Homolay Lajos, Horváth Károly, Jeddy Tamás, dr. Hegyemi Kiss Pál, Kiss Károly, Kozma Endre, dr. Kovácsy László, Klór Vilmos, Lántzky József, Lendvay Béla, Lukácsffy József, Mihály Domokos, gróf Mikeš János, Németh Albert, báró Orbán János, dr. Pálffy Jenő, Rösler Károly, báró Sebesi Sándor, Simó Mátyás, Soó Gáspár, dr. Solymosy Lajos, Szabó Endre, Solymosy Lajos, Sütkös Miklós, Szabó Ferencz, Szabó Gábor, Szabó Nándor, Szabady Tivadar, Szentkirályi Ferencz, Székelyhidy Viktor, Szobotka Rezső, Szombafalvy Lajos, Szöllösi Samu. Szöllösi Ödön, Tamás Péter, Ugron Zoltán, dr. Viola Sándor, Veress Mózes, dr. Valéntsai Ferencz.

A küldöttségbe jelentkezők kivétel nélkül indulás előtt megjelentek és csakhamar megtelvé volt a két kocsi. Egy egész kis törvényhatóság indult látogatába a szomszéd testvérvármegyébe, hogy elkísérje szeretettel tisztelt főispánját. A vonaton élénk, kedélyes élet uralkodott; amidőn Segeavárt elhagyta a személyvonathoz átkapcsolt mozgó törvényhatóság, nemskára villásreggelit szolgáltak fel részére.

Marostordából a főispán elé az első küldöttség, melynek tagjai dr. Bedő Sándor, Tauszik B. Hugó voltak, Kocsárdig utazott ki. A következő fogadás Nyárádton volt, hol az egész vármegye tisztikara megjelent Köllő Ignác alispánnal az élén. Az alispán üdvözlő szavai után, melyekben azon reményének adott kifejezést, hogy megszűnt széthúzás után a békés munkálkodás korszaka következett el Haller gróf főispán kinevezésével, gróf Haller főispán kijelentte, hogy úgy jön Marostordába, mint a testvér székelyvármegye fia, s mint ott, itt is mindig a törvénytisztelet és eskü szentsége mellett fog munkálni.

Marosvásárhelyre délután két óraker érkezett be a főispánt és küldöttséget hozó vonat. Az érkezők tiszteletére Marosvásárhely városi tisztviselői, a testületek, hivatalok testületileg, a város és megye notabilitásai közül igen sokan megjelentek az állomásnál. Itt a város nevében dr. Bernády György polgármester üdvözölte a főispánt, kinek válasza után a társaság kocsikba ült és megindult a belátatlan hosszú kocsisor a zászlókkal felszített városba.

A beérkezés után a Transsylvaniaiában ebéd volt, mely után az udvarhelyi küldöttség a város nevezetességeit tekintette meg, estére pedig ismer-

kedési estélyre gyűltek össze Erdély minden részéből összesereglett vendégek. A vacsora alatt Haller János gróf főispán szép figyelembe részesítette az udvarhelymegyei küldöttséget. Ugyanis kedves, kezesen meleg szavakkal köszöntötte meg azt a raszkodást, szeretetet, mely őt ide elkísérte és felkérte a vármegye képviselőtében megjelenteket, hogy a békét ápolni meg ne szűnjenek és ezt különösen az alispánnak ajánlotta figyelmébe, kire poharat üritette. Dr. Sebesi János alispán erre ígretet is tett és Bernády polgármestert és Köllő alispánt éltette. Ezután megindult a tósztok hosszú sorozata, s az összesereglett társaság a késő esti órákig a legjobb hangulatban elmulatott.

A vármegyénél a beiktatás csütörtök reggel 9 órára volt kitűzve. A régi ódon összékházat trikolorral, drapériákkal díszítették. Kévéssel 9 óra után már zsufolásig megtelt a sok vihart látott közgyűlési terem. Dismagyar ruhák megészámálhatlan sokasága tette változatossá a képet. A közgyűlést Köllő alispán — kit a főjegyzővel együtt megelőző nap állítottak vissza hivatalába — nyitotta meg, mely után egy küldöttség hívta meg Haller grófot a terembe.

Az alispán üdvözlő szavai után a főispán tartotta meg székfoglalóját. Öszinte, meleg szavai, a jövőre vonatkozó jóindulatu tanácsai valósággal könnyekig meghatották a kiméttelen harcokban megedzett s már-már eldurvult lelkeket. Kijelentette, hogy nem kereste ezt a kitűntetést és csak hosszas unszolásra fogadta el a főispáni méltóságot, mikor a békét az ő személyéhez kötötték. Kijelenti, hogy mindig törvényesen és esküjéhez hiven fogja hivatását teljesíteni, mindenkiel szemben méltányos lesz és mindenkinek politikai pártállását és nézeteit tisztelni fogja, de kijelenti, hogyha a vármegyei tisztviselők a közigazgatásban politikai szempontokat fognak egyeníteni, akkor az illetőkkel szemben kérelmetlen szigorral fog eljárni. Működéséhez kérte a törvényhatóság támogatását. A nemzeti munkapárt nevében ezután Matskássy István megyebizottsági tag, majd a törvényhatóság nevében Ravasz János ref. esperes beszéltek. Végül Déry Zoltán orsz. képviselő szólt fel a vármegyei ellenzék nevében s valamennyien biztosították támogatásukról az új főispánt.

Fél 11 óraker Haller főispán egész kíséretével átvonult a városháza közgyűlési termébe, a hol Bernády polgármester elnöklésével tartott a városi törvényhatóság közgyűlést. Ifj. Ugron Gábor dr. volt főispán üdvözölte ezután nagyhatást keltő, hosszabb beszédben az új főispánt, kijelentve, hogy az a tény,

dokba elmerülve, a vágtyól ingerelve és a mindinkább növekvő szenvedélytől felizgatva. Az enyhe árnyék telítve látszott lenni a csököktől, amelyek ide-oda röpködtek, bullámzóttak. A szerelmeskedésnek ezen feltűnése elerőtlenítette, tikkasztóbbá tette a levegőt. Mindezek az emberek, akiket egy és ugyanaz a remény biztatott, akiket egy és ugyanaz a gondolat vezérelt, — mindezek az emberek lázban voltak. Mindezek a kocsik, telve egymást ölelő emberekkel, rendkívüli felizgató hatással voltak környezetükre.

Leras úr, elfáradva a sok sétálástól, leült egy padra és nézte ezeket, a szerelemmel megerhelt bérkocsikat, amint előtte felvonultak. És, majdnem abban a pillanatban, egy nő termet előtte és mellett leült.

— Jó napot, kis emberkém, mondá a nő.
Nem méltatta válasza. A nő folytatta beszédjét:
— Hadd szeresselek, édesem.
A férfi felett:
— Aaszonyom, ön csalatkozik.
Erre a nő egyik karját oda nyújtotta a férfinak:
— Gyere, menjünk, ne okoskodjál, hallgass meg...

A férfi felemelkedett helyéről és szíveszorogtatva távozott.

Száz lépéssel tovább egy másik hölgy közeledett feléje:

— Szép ember! Nem volna kedve egy pillanatra velem itt erre a padra lecsúszni?
A férfi erre felzörlött:
— Miért folytatja ezt a mesterséget?
A hölgy erre a férfi elé lépett és megváltoztatva hangját, durván részszólt:
— Maga maña, csak nem hiszi, hogy saját kedvtelésemből teszem azt!

A férfi udvariasan kért felvilágítást:
— Ugyan, ki kényszeríti magát erre a lépésre?
A hölgy duzzogva felett:
— Élni csak kell, maga ostoba.
És dalolva távozott a hölgy.

Leras úr elrémült. Más hölgyek is környékeztek, megszólitották, lakásukra hívták.
Ugy rémlett neki, mintha elméje elhomályosulna, apszaggatást érzett.

És újból leereszkedett egy padra. A bérkocsik még mindig fel- és alárobogtak.

— Jobb lett volna, ha nem jöttem volna ide, — gondolta magában, ime hová jutottam, teljesen megzavarodtam.

Gondolkodni kezdett erről a megvásárolható vagy szenvedélyes szerelemről, a fizetett vagy szabad csökökről, amelyek előtte elvonultak.

A szerelem! Fogalma se volt róla. Egész életében két vagy három asszonnyal érintkezett, csupa véletlenségből, pénzügyi helyzete nem engedett meg neki semmi kalandot. És visszappillantást tett erre az életre, amelyet átél, amely annyira különbözött mások életétől, erre a kínos, sötét, egyhangú és üres életére.

Vannak emberek, akiknek valójában nem kedvez a szerencse. És egyszerre csak, mintha egy sürű fátyol szétszakadt volna, maga előtt látta életének végtelen nyomorát, nyomorának egyhanguságát: multjának, jelenének, jövőjének nyomorát; utolsó napjai hasonlítottak első napjaihoz, semmi se volt mögötte, semmi se állott előtte, szíve üres, sehol semmi.

A bérkocsik elvonulása egyre tartott. A száguldó, nyitott kocsikban egyre látott fel- és elütni két-két néma, egymáshoz simuló embert. Azt hitte, hogy az egész emberiség vonul el előtte, elkábitva az örömtől, az élvezettől, a boldogságtól. És ő volt az egyedüli, aki azt nézte: egyes egyedül. Még holnap is egyedül lesz, mindig egyedül, egyes egyedül, mint senki más e világon.

Felemelkedett, néhány lépést tett és hirtelenül elfáradva, mintha valami hosszú aétát tett volna, a következő padra ledült.

Mit várt? Mit remélt? Semmit. Gondolkozott, hogy jó dolognak kell lenni, ha visszatérünk lakásunkba, ott csacsogó kis gyermekekre találni. Megöregedni az kellemes, ha körülvesznek oly teremtmények, akik nekünk közönlük életüket, akik bennünket szeretnek, nekünk bizelegnek, akik kedves és együgyű szavakat intéznek hozzánk, amelyekről felhevül szívünk és mindenért megvigasztalnak.

És, gondolva üres szobájára, apró, tiszta és szomorú szobájára, amelybe, kivüle soha senki lábát be nem tette, szíveszorogva érezte saanyarú helyzetét. Ez a szoba neki most még komorabbak tűnt fel,

mint kis hivatal helyisége.

Senki sem lépett be oda, senki sem beszélt ott. Kihalt, néma, emberi hangtól ment volt ez a szoba. Azt mondják, hogy a falak valamit megőriznek azokról a emberekről, akik közöttük élnek, valamint a magaviseletükről, alakjukról, beszédükről. A boldog családoktól ezután házak barátságosabbak, mint azok a házak, ahol nyomorult emberek laknak. Szobája ment volt minden emléktől, mint élete. És az a gondolat, hogy visszatér ebbe a szomorú szobába, egyedül, hogy lefekszik ágyába, hogy minden este újból még újból kell megtennie ezt az egyhangú munkáját — rémületbe ejtette. És, hogy messzebb legyen ettől a szomorú helyiségtől és attól a pillanattól, amikor oda vissza kellene térnie, felállott helyéről és az erdő első faszorára rögtön akadva, belépett a bozódba, hogy a fűre lefeküdhessék...

Körültötte, feletté, minden oldalról hallott egy lázító, nagy, szűnni nem akaró lármát, számtalan és különféle zajból alkotva, egy tempa, közeli és távoli zajt, az életnek egy óriási és meg nem határozható ideges rángatozását: Párizs városának lehetelét, amely úgy lélegzett mint egy óriási teremtmény.

A már magasan álló nap fényugarakkal árasztotta el a baulozni erdőt. Néhány hínató mutatkozott és a lovasok vidáman felvonultak.

Egy elhagyott fasorban egy szerelmes pár auldgott. Egyszerre csak a fiatal hölgy felemelve szemét, az égak között valami sötét alakot látott; felemelte kezét, csodálkozva és nyugtalanul rebogé:
— Nézzén csak oda... mic:oda az?

Azután felkiállított és barátjának karjába dőlt, akinek a földre kellett lefektetnie.

A nemeokára előhívt rendőrök levettek egy fáról egy öregembert, aki nadrágtartójával felkötötte magát.

Megállapították, hogy aihalalozás még a megelőző estén történt. A halottnál talált iratokból kitudt, hogy Labure és társa cegnél könyvelő volt és hogy Leras a neve.
Az öngyilkosságnak okát nem sikerült megállapítani. Talán pillanatnyi elmeháborodottság?

hogy ő, mint az ellenzék egyik vezetője, üdvözlí a főispánt, azt dokumentálja, hogy az ellenzék óhajtja a régóta várt békét és reméli, hogy ezt a főispán meghozza.

Közgyűlés után a főispán 800 terítékű bankettet adott, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Este a Trauseylvánia szálló éttermében fényes estély volt, fővárosi művészek közreműködésével. Az udvarhelymegyei küldöttség tagjai részben csütörtök este, részben péntek reggel utaztak haza, kedves emlékekkel.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székeljudvarhely, január 14.

Politika és munka.

Nem egyszer tárult elének a kép, hogy Magyarországon a társadalom, mint élő erő, mint tudatos energia alig visz szerepet az állami tevékenység folytonosságában.

Nemzeti működésünknek nincs meg az a munkáló iránya, a mely minden egészséges erőt a közélet dologtevőinek sorába tudna állítani a bélyeget sütnie minden henylő egyén és improduktív osztály rendszerre semmittevésére. Állami szervezetünk modernsége meg drágasága nincsen arányban a társadalmi közmunka értékével s majdhogy nem a hivatalos államtévénység (mondhatnám: a hivatalok tevékenysége) alkotja minálunk az országos élet egészségét és produkálja eredményeit. Nem a kifejlesztett, munkás, eredményeket termő társadalmi élet tartalmának kerete nálunk az államszervezet, hanem az országos munkának egész sulypontja rája esik. Az állam a maga fontartott (sokszor csak kitarított) hivatalos szerveivel a dolgozó minden, a társadalom az önmaga kis céljainak élő, földadat nélküli, napról-napra vegetáló államotléte. Néha szinte azt hisszük, hogy nincsen ennek a társadalomnak egy önmaga törekvéseiből alakuló feladatára, sem még csak a legzűkösebb napi életprogramja sem.

Mindent az állam kezéből remél, mert ferde látószögéből az államot hiszi a nemzeti erők kizárólagos birtokosának. Olyan inicziáló erő, a mely a nemzeti társadalmi érvényesülés kiaknázzható területeire maga csap rá, a mely csak védelemnek állítja háta mögé az államszervezet erejét, de maga meg elől, maga kezd, maga dolgozik s ki nem merülő energiákkal maga folytatja a reális nemzeti munkát minden téren, ilyen társadalmi erő nincsen még minálunk. A mi társadalmunknak erősebb fogékony-sága nincs egyetlen hivatászerű feladata iránt sem. Magyar közéletéről a szónok abban az értelmében, hogy ez a közélet alkotni tudna s munkája nyomán a nemzeti fejlődés eredményei tárulnának elő, nem lehet ma komolyan említenie se tenni. Ennek a társadalomnak nincsen egyetlen magából vett jóra való gondolata sem, a melyet az ország előrehaladásának energiáivá tudna fordítani.

A nemzeti államot fölépíteni csak a társadalmi erők talaján lehet; gyöngye társadalomnak ingatag fundamentumára nem épülhet állam a fönmaradás bizonyosságával.

Meg kell látnia a nemzetnek azt az igazságot, hogy gyöngyelelők nemzeti az, a melyik csak a maga jóléteinek eszközeit halmozza rakásra és semmi gondja rá, hogy nemzetté legyen ugyan, a miként azzá lenni minden feláldozást megérő kötelessége. De föl kell ismernie az országnak annak messzevilágú igazságát is, hogy az a nemzet is mindenkorra gyöngye marad, a mely megnyirbált, lekötött szárnyu s mégis csak a szárnyait verdesi folyvást, csonkán tépődve magával és nem gondol arra, hogy ma már a szabadságot nem csak véren adják, hanem a nagyobb munka, a produktívabb munka, a többet érő, többet termelő és fölényt biztosító munka élesebb, eldöntőbb fegyver a kardnál. Mondhatatlan kára egész jövődöbéli fejlődésünknek, hogy ezt a földadatát, ezeket a kötelességeit a társadalom ma még át nem érzi. A mi csoda eleven érzéke van ennek a társadalomnak minden olyan mozzanattal szemben, a mely magyar mivoltának szegeződik neki, annyire kevése ismeri meg kötelességeit gazdasági erőre jutásunk feltételei között. Nem látja át, hogy anyagi erővesztésünk minden visszaesése kihat a nemzet erkölcsi erejének szilardságára is és hatalmas lendületű gazdasági megerősödése nélkül nincsen jövődönk, de annál bizonyosabb az elmaradásunk.

Az elgyöngítő agresszivitás helyébe az erőgyarapító produktivitást kell emelni. Legyen a nemzeti munka a nemzeti szolidaritás és a nemzeti fölemel-

kedés himnusza. Az a gyöngyörű hazafiság, a mely a két utolsó évtizedben anyai balszerencsével kitűdött eszményeiert, találja meg a maga igazi hivatását a munka kötelességtudásában s a nemzet minden tagjának szívét járja keresztül az a fölemelő meggyőződés, hogy a legtöbb munka: a legnagyobb hazafiság.

Nyitány.

A bankvita e héten megkezdődött. Kossuth Ferencz volt az első ellenzéki szónok. A határozati javaslatot, a melyet betérjesztett, mind a két függetlenégi párt tagjai aláírták. Az érdekeny összeölelkés értelemi szerzője, Polónyi Géza — a tudósítások szerint — lelkesedve örült műve sikerének. Sőt, bizonyára a pillanat hatása alatt, jóslásra adta fejét. „A szövetkezés nem ad hoc, hanem egész életre szól”, — így hangzik a jóslata. S ebbeli hitét „emberi érzelmekre” alapítja. „Emberi érzelmek” aligha erős kapcsolati politikai szövetségnek. Gyakran egy házasságot sem képesek megóvni a romlástól, anynyira ingatagok és változandók. Hát még olyan politikai pártok házasságát, a melyek tegnap még gyűlölték egymást, s a melyeknek politikai útja, jövődöbéli tervezése egymástól oly messzire eltér!

Mi is emberek vagyunk, a hogy embernek mondja magát az ellágyult Polónyi. Mint érző emberek nem szeretnők megmontani az ő ártatlan örömet. Lehet Justh Gyula, a másik függetlenégi párt vezére sem akarja rontani a nászhangulatot; de attól tartunk, e lelkes tüntetés valódi jelentőségét nem becsüli úgy tul, mint Polónyi úr. Ő ugyanis, egy lap szerint, e parlamenti eseményről azt mondja, hogy „szeretném, ha tovább tartana a szövetség, különösen ha a választói jog kérdésében is együtt mehetnénk közös akcióba. Ez perazé attól függ, hogy Kossuthék kívánják-e az általános, titkos választói jogot. Mert ez a feltétele a további együttműködésnek”.

Am, ha ilyformán kellő értékere szállítja is le Justh Gyula Polónyi fogadkozását, hogy „a szövetség egy életre szól”, azt kétségtelenül el kell ismerünk, hogy ezen a napon jelentős politikai esemény történt a képviselőházban. A függetlenégi párt, a mely annak idején a bank-kérdésben ketté szakadt, legalább is a bank-vita tartamára s külső látszatra ujra egyesült.

A most beindult ex-lexes bankvita, mentől alaposabb, kimerítőbb lesz, a nemzetnek annál szomorubb számadást fog jelenteni. Valóságban az igazi banque-routeot. Mert minden párt számadásának révén az akarat csödjé lesz előtte kimutatva.

Amikor a nemzeti akarat képviselőletében a parlamenti többség az önálló bank elvét vallotta, a királyi akarat vétóvillama sujtott le rája, mely nemcsak megdöntötte a kormányt, de megfosztotta a függetlenégi többséget belső hitétől, a nemzeti akaratban való bizalmától is. A párt kormányzó része lehetetlennek mondotta a vétó ellenében való küzdelmet is és a hatalom megtartására hirdette főcélnak. Másik része az ország előtt fennen lobogtatta ugyan a nemzeti bank zászlaját, ugyanakkor azonban Lukács Lászlóval, noha ennek a közös bankkal való szolidaritása soha sem volt kétséges, mint királyi megbízottal új tárgyalásokat folytatott, amelyek méltán kelthették azt a gyanút, hogy saját kedves káposztáját is a kecskére bízta, ha viszont a hatalom bővebb tejében részesülhetne. Amikor így mindkét részben a puszta hatalmi érdeklet tették ádáz versengés tárgyává, széthúzásokkal elérhetetlené tették azt az elvi követelést, amelyet egyotértően kivihattak volna.

Mindzeknél fogva nem lehet tagadni, hogy a mai ellenzéki pártok is korábbi többségük idejéből olyan erkölcsi terbeltséget hoztak át, amely lényegesen leszállítja akármilyen alapos bankvitájuknak hitelét a nemzet előtt. És bizonyára nem emeli ezt a hitelt, ha úgy látja, hogy az ex-lexes megérzködést, amelyet az ellenzék előidézett, sem kell komolyan vennie Szóval: opasno je van so naguti. — volt.

HIREK.

Székeljudvarhely, jan. 15.

Gróf Haller János főispán közli, hogy a felsőöfalvi tüzkárosultak segélyezésére indított gyűjtést a mai nappal lezárta. A főispáni gyűjtés eredménye az „Udvarhelyi Híradó” 1910. július 24-iki, 1910. augusztus 14-iki és 1911. január 1-sei számaiban lett elszámolva, s az 1910. július 24-iki és aug. 14-iki elszámolások eredményei a segélybizottság kezéhez juttattak és ki is osztattak. Az 1911. évi

január 1-én elszámolt összegek pedig további hasonló eljárás céljából Szabó Gábor főszolgabíróknak lettek kiadva. A számadások a főispáni hivatalban bárki által megtekinthetők. Ujabb segélyadományokat ezentul csak a vármegye alispánjához lehet küldeni.

Az öngyilkosság.

Az öngyilkosság gondolata nemcsak dogmába ütközik (ez a legkisebb baja), hanem a kereszténység erkölcsi világréndjébe is.

Azokról, akik sikkasztásban és más aljas büncselekményekben levén hibások, a börtön elöl menekültek a halálba, fölösleges szólni. Ezek csak megkönnyebítik maguktól a társadalmat.

Egészen másképen áll azokra nézve, akik máskülönben jogos, vagy éppen tisztelőreméltó szenvedély (pl. nagy szerelem vagy heves ambíció) kerget összeültözésbe a társadalom szoros rendjével, mely igen gyakran nem más, mint ideig-óráig tartó s az igazsággal nagyon is kiengesztelhető előítélet. Ezek rendszeres tévedés áldozatai. Vagy a maguk igazságai felől vannak tévedésben, vagy a világ felfogása felől.

Az élet örökké igaz erkölcsi alapján álló embernek sohasem volna szabad kétségbeesni, még a legborzasztóbb bonyodalmak óráiban sem. Tudnia kellene, hogy az erkölcsi igazságokban nagyobb erő van, mint minden másban, ami az életet összetartja, akár jog, akár szokás, akár bevett társadalmi konvenczió legyen a neve.

Az „etikai alap” olyan mint a termő anyaföld. Jég elverheti, fagy és szárazság elsorvaszthatja ezen vagy azon évi termését; jöhet rá árvíz is, ami hosszabb ideig elboríthatja: de amint elvonult a csapás, azonnal élet kezd csírázni belőle s az új élet és az új termés dusabb és szebb, mint az előbbi volt.

Az erkölcsileg egészséges embernek tebat magára nézve nincs soha igazsága az öngyilkosság gondolatával, már csak azért sincs, mivel ezzel megsemmisíti a jövőt, amelyet előrelátóan nem adatott.

El nem tagadható, hogy u. n. uri köreinkben az expialhatlan gyalázatra esett férfaktól nemcsak a jótársaság, hanem sokszor rokonságuk is elvárja az öngyilkosságot. Nem biztatják rá, vagy legalább ritkábban; nem is járnak kezébe: de hallgatag számitanak halálára.

Ennek a felfogásnak az az elterjedt társadalmi itélet, vagy tán előítélet az oka, hogy a súlyos infámiába esett gentleman saját nevének becsületét csak rendkívüli bátorságról tanuskodó tettel tudja megtisztítani a gyalázatot szennyezőtől.

A párbaj körülbe ül ugyanezen a makacs előítéleten alapozik. A értett vagy kisebb infámiába esett férfi csakie bátorságának bizonyításával képes meggyőzni a világot egyéni értékeségéről és kiváló tulajdonságairól. A közzólás is az, hogy „ezt vérrel lemosni”.

Az etikailag tönkroment egyén öngyilkosságának csöndes helyeslésében szerepet játszik azonfölk a családi név, a rokonság és baráti kör tisztességének érdeke is. Nem egyszer, de sokszor hallani ezekben az uri körökben azt, hogy ez vagy amaz a börtönbe került uri ember nem merete magát megölni, bár helyesebben tette volna, mivel ez által övét, rokonságát és barátait megkímélte volna attól a megalázástól, ami büneinek teljes kiuyomozásával és az ő megfenyítésével jár, amiből egész környezete rossz emlékezet és az öröklő gyanuok árnyéka nehezedik.

Ez a felfogás különben nem is új. Gyökerei az ó-korba nyulnak vissza. A bölcséletében annyira szelid Sokrates, aki az öngyilkosságot általában véve, mint az istenek akarata ellen való lázadást elítélte, mégis helyeselte abban az egy esetben, ha „az isten is szükségessé tette”, amint az ő esetében is, mivel néki csak a kivégzés és méregpohár közt lehetett választania.

A stoikusok, — akiknek tanai az ó-kor végén hatalmas gyakorlati erőre tettek szert, — más kisebb összeültözések esetében is helyeselték az öngyilkosságot, a „kényszerítő” okot találtak már abban is, ha egy szabad embernek nem lehetett meggyőződése szerint élnie. Már az erkölcsi halál megelőzése végett is javalták az öngyilkosságot.

Ezt a felfogást azonban Jézus és a kereszténység egészen elsöpörte.

És mégis a kereszténység anyai évszázada után még mindig gyakorlati erővel bír a pogányvilág zord öngyilkossági tana!

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a székelykeresztúri állami tanítóképzőnél Borbáth Dani igazgatótanácsos halálával megüresedett igazgatótanácsosi helyre *Szentkirdlyi Ferencz* nyug. ezredesét kinevezte.

A népszámlálásból kimaradtak. Székelyudvarhely város tanácsa a következőket teszi közzé: A város tanácsa felhívja a város közönségének azon tagjait, kik tévedésből vagy bármi más okból az általános népszámlálásból kimaradtak, illetve sehol nem számláltak meg — a városi tanácsnál, *Soó* vagy *Lakatos* tanácsos uraknál azonnal jelentkezzenek 100 korona különben pénzbüntetés terhe alatt. A számlálólapok fenn nevezettek által ki fogtak tölteni. Megjegyezzük a közönség megmógytatására, hogy a népszámlálás adatai senkinek a terhére, sem adókiivetés, sem más terhek kirovására nem szolgálthatók ki; azok hivatalos titkot képeznek.

A Jótékony Nőegylet ma vasárnap, délután fél 3 órakor a vármegyeház kistermében választmányi ülést tart.

Diák-bál. A református kollegium ifjúsága kedélyes mulatságáról hírea bálját február hó 4-ikén tartja meg a Budapest-szálló termeiben. A bált Dr. *Kósa* János tanár vezetése és *Solymossy István* ifj. elnökölte mellett rendezik s az a város és megye közönsége bizonyára, a hagyományokhoz híven, tömegesen fog résztvenni.

Szent Antal-estély. A szent Antal társaság folyó hó 17-ikén az új gimnázium torna csarnokában tartja meg első estélyét a következő műsorral: 1. Ének szent Antalhoz, előadja *Seabó Antal* egyleti karnagy. 2. Megnyitó beszédet tart gróf *Mikes* János főesperes. 3. Szaval *Reiner* Juliska. 4. Fuvolán játszik *Fabián* Károly takarékpénztári hivatalnok, kíséri *Konya* Jancsi. 5. Szabad előadást tart *Meisel* József brassói apát plebánus. 6. Zongorán játszik *Rák* Károly tanár. 7. Humoros előadást tart *Kovácsy* László vármegyei aljegyző. 8. Szaval *Fülöp* Erzeike. 9. Bariton soló, énekl *Bálint* József jogszigorló. 10. Bezáró ének *Seabó* Antal egyleti karnagy által. Jegyek előre válthatók Z. Székely Dénes könyvkereskedésében, este a pénztárnál. I-II. sor és oldalszék 1 K 60 fill., III., IV., V. sor 1 K., a többi sorok 60 fill. Álló-, diák- és gyermekhely 20 fill. Kezdeté este pont 8 órakor.

„Mozgó fényképek” A jótékony Nőegylet folyó hó 28-ikán műkedvelői előadást rendez, a szegények felségélyezésére. Ez alkalommal a *Mozgó fényképek* kiváló mulattató vigjátékot adják elő. Az előadást élőkép fogja megelőzni, míg a darabban tényleges mozgókép lesz bemutatva. A darab rendezésére az előadás *Hartmann* János tanárát, az egyes szerepekre műkedvelőink legkiválóbbjait nyerte meg, s így tekintettel erre, de megtekintve a célt, társadalmunk bizonyára osztálykülömbőség nélkül tömeges részvételével fogja a jótékony egyesület s a műkedvelők fáradozását honorálni. Az előadást táncmulatság követi.

A szabad lyceumban, a mult vasárnap, *Szarvas* Arnold főreáliskolai tanár tartott előadást az ember eredetéről. Az ember a földet sokáig a világ, magát pedig a földi élet középpontjának tartotta. Ez a világnézet megdőlt és helyette a származásán az élő szervezetek rokonságát és természetét fejlődését hirdeti. Darwin elmélete. — A létért való küzdelem. Az emberi és állati test összehasonlítása. Az összehasonlító bonczolástan, fejlődéstan. Az ősemberről tanuskodó maradványok; a természettudomány arra tanít, hogyan vált az alacsony származású ember a saját erejéből a természet urává. Ma, vasárnap, Dr. *Burnáse* Imre orvos tart előadást a *koleráról*. Dr. *Válensteik* Ferencz előadását február 12 én fogja megtartani.

A Gyermekmenhely bizottság. Székelyudvarhely város képviselőtestülete a mult év utolsó gyűlésében választotta meg a Gyermekmenhely bizottságot 1911. jan. 1-től öt évre terjedő időre. A bizottság f. hó 9-ikén tartott ülésében alakult meg. Megválasztott elnöknek: *Homolay* Lajosné, tárrelnöknek: *Madarász* Veri, alelnököknek: *Barabás* Andrásné, *Becsek* Aladárné, ügyvezető: *Gyerkcs* Mihály, titkár-jegyző: *Gál* Imre. A bizottságnak hivatalból tagjai: *Gotthárd* János polgármester, *Soó* Domokos árv. ölnök, dr. *Kassay* Albert v. tiszti orvos, a főjegyző, *László* Albert jegyző, dr. *Görgényi* Károly teleprvos. Választott tagok: Dr. *Horváth* Károlyné, öz. *Kassay* Endréné, *Balázs* Sándorné, *Daróczi* Linuska, *Deák* Lajosné, *Ferenczy* Istváné, *Szebeni* Antalné, dr. *Egyed* Balásné, Gróf *Mikes*

János, dr. *Solymossy* Lajos, Tamás, *Albert*, *Vajda* Ferencz, *Becsek* Aladár, *Kovács* Dániel, *Rhedei* János, P. *Csiazér* Bonaventura, *Böloni* Vilmos, dr. *Burnász* Imre.

Kálvineum. A magyar református lelkészek nagyszabású mozgalmat indítottak a lelkész árvák számára „Kálvineum” név alatt építendő árva otthon létesítésére. A ref. lelkészi özegek ugyanis évi 500,— a lelkészi árvák évi 100.— ha egész árvák 150 K. gyámdíjat kapnak a miből a mai viszonyok között megélni, nevelésükről, tanítatásukról gondoskodni teljes lehetetlenség. Ez égető szükség orvoslására a legtöbb helyen 1600 K. kongruás fizetésből rangdó lelkészek 100.000 K. alapítványt tettek az intézmény megalapozására; Losonc 220 000, Hajduböszörmény csaknek 10.000 Kort. ajánlottak meg a városokban létesítendő leány, illetve fiú internátus számára. A társadalom legszelebb rétegei mozdultak meg az áldozatos támogatásra, a lelkészek mindenféle bangversenyeket rendeznek a cél javára, kérő szózatot intéznek a városokhoz, megyékhez, pénzüzetekhez a gyűjtő iveket bocsátottak ki az ember baráti szívekhez. Teljes tudatában annak, mit tett a református lelkészi kar 400 év óta a magyar irodalom, tudomány, kultúra, népnevelés, népjóléti s közgazdasági fellendülés terén ezek szolgáltatásai: rokonszenvenvel kísérik áldásos mozgalmaikat s midőn a nagycél megvalósulásához sikert kívánnak, ügyöket a társadalom megérdemelt jóindulatába s áldozat készsége melegen ajánljuk. Adományok Dr. *Székely* József pénztárnokhoz (Szentmártonkőta. Pest-megye) küldendők. A mozgalom élén *Kiss* Ferencz püspökadjánai lelkész áll, ki mindennemű közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál.

A Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia igazgatósága felkéri mindazokat, kik ez intézetben tettek érteletti vizagátat, hogy jelen foglalkozásukat vele tudatni sziveskedjenek.

Téli előadások. A Magyar Gazdaszövetség téli előadásai folytatálagosan a következő sorrendben tartatnak meg: Január 15: *Kobálfalva* dr. *Schandl* Károly. Január 16: *Alsósiménfalva* *Oettler* Jenő dr. *Zetelaka* dr. *Schandl* Károly. Január 17: *Csekefalva* *Oettler* Jenő dr. *Koronád* dr. *Schandl* Károly. *Tarkas-laka* dr. *Schandl* Károly.

Gyermektelep felügyelői állás. A kolozsvári állami gyermekmenhelyből Székelyudvarhelyre kitélepített gyermekek gondozása és nevelése felett felügyeletet gyakorló gyermektelep bizottság a helybeli telep kibővítését 300—400 gyermek elhelyezésére már előbb kimondotta. Hogy ezen humanus feladatának minden irányban eleget tehesen, egy *fizetéses telep felügyelői* állást szervezett. A telep felügyelőnő járandósága a hét éven aluli gyermekek után személyenként 3 K., a hét éven felüli gyermekek után pedig 2 K. Teendője a helyi telep írásbeli teendőit végezni és a gyermekekre a bizottság utasításai szerint felügyeletet és ellenőrzést gyakorolni. Ezen állás elnyerésére pályázók saját kezűleg irt rövid kérvényeiket, ismertetve jelenlegi helyzetüket, meglévő iskolai bizonyítványaik kapcsán minél előbb nyujtsák be *Gyerkcs* Mihály áll. elemi iskolai igazgató-tanító, ügyvezető elnöknel.

Halálozás. Egy kedves jó kis fiu, szüleinek szemefénye hunyta le örökre szeméit s költözött el oda, hol zengöbök a dalok, az angyalok közé. *Elekes* Géza székelyszentkirályi jegyzőt és feleségét érte a nagy csapás: harmadfél éves kis fiuk *Árpádka* 10-ikén meghalt. Emléke legyen áldott.

A városi főjegyzői és mérnöki állásokra dr. *Sebesi* János alispán kiírta a pályázatokat. A pályázati kérések beadásának határideje január hó 24. A főjegyző fizetése 2200 K és 480 K lakbér; a mérnök fizetése 2600 K és 480 K lakbér.

Szentegyházszalaluban folyó hó 22-ikén *Daniel* Gábor v. b. t. t., a kerület országgyűlési képviselőjének védnöksége alatt a női szabászati tanfolyam növendékei délután 2 órakor kezdődő kiállítását és ezzel kapcsolatban jótékonycélyú zártkörű kosaras táncvigalmat rendeznek. A kiállítás és mulatság a közegháza nagytermében lesz.

Kálvin estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházközönség ma vasárnap d. u. 5 órakor tartja második Kálvin estélyét a ref. kollegium torna csarnokában a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének. XLII. zsoltár 1. vers. 2. Magdolna, *Kaffka* Margittól, szavalja: *Tompá* Mártuska. 3. Zeneszám: A kollégiumi zenekar. 4. Felolvas: *Seabó* Dozso áll. főreálisk. tanár. 5. Szülőföldemen, *Petőfi* Sándortól, quartett kísérettel szavalja: *Kiss* András VIII. gym. o. tan. 6. Népdalokat énekel: *Gönczy* László tanárjelölt, kíséri *Konya* János zenekara. 7. Elnöki zárszó. 8. Gyülekezeti ének: „Áld meg Uristen. A belépés ingyenes, kegyes adományok a „Kálvin Szövetség” céljaira köszönettel fogadtnak. Az estély rendezői: dr. *Hinlédér* Fels. Ákosné és *Koncs* Mariska.

Műsoros estély és bál febr. 1-én. A helybeli állami elemi iskolába járó sok szegény tanulóknak tankönyv és tanszerbeli felszerelés céljára, mint már előbb is jeleztük, az iskola tanítótestülete február hó 1-én bállal egybekötött műsoros estélyt rendez. Ama sok száz szegény elhagyott, árva és a legnagyobb nyomoruságban élő gyermeknek felségélyezése, s így az oktatás és nevelés áldásaiban való részesíthetése érdekében kéri a gyermeknevelés iránt melegen érző és jó indulattal viseltető közönség támogatását, meleg pártfogását a rendezőség. Hogy mekkora a szegénység és nyomor, azt legjobban néptanítóink ismerik, akiknek mindennap érintkezéskül van a város lakosságával az iskolás gyermekek révén, s akik ezen műsoros estély támogatásában bizva és a nemes, humanus ügy támogatását remélve már előre ellátták mindenik segélyre rászorult gyermekot a szükséges iskolai szerekkel. Hogyha már ezen ártatlan gyermekcsereg amugy is a nyomoruságok osztályrészese, legalább a kultúra áldásait élvezhesse.

Nyilatkozat. Felkértünk a következő sorok közlésére. A „Sz. udvarhely” 1911. január 8 iki számában „Szines Képek” czim alatt a székelykeresztúri „Regina” gőzmalom telepengedélyezési ügyére vonatkozó közlemény jelent meg. Miután e közlemény az általam, mint „az ügyet forszírozó felperes ügyvédje” által a székelykeresztúri szolgabírósgá ellen tett feljelentésre adott főispáni válasz, valamint az ügy jelenlegi stádiuma tekintetében valótlan adatokat tartalmaz, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy *Haller* gróf főispán ur nekem ezen ügybeni táviratomra a következő távirati választ küldte: „Szolgabírósgát a megjelölt távirattalre utaoítottam, biztosítottam, hogy törvényes intézkedésnek érvény lesz szerezve.” Ezen ígéretnek a főispán ur teljes, az ellenérdek képviselőt is mindenben kielégítő mértékben eleget tett. A gőzmalom üzem be vagy be nem szüntetése a még folyamatosan lévő „s befolyásos: egyének” által el nem is intézhető közigazgatási kihágási eljárás feladata s főispáni hatáskörbe nem tartozik. Aki tehát az ebbe való be nem avatkozást főispáni mulasztásnak és nem hatáskör tisztületnek tekinti, az a hatáskörök kérdésével áll hadi lábón s a „szines” ferditésekkel — barátságban. Dr. *Jodál* Gábor, ügyvéd.

A városi közbirtokosság febr. 19-ikén délután 2 órakor *Ulaltky* Miklós elnököltével, a tanács-ház termében tartja rendes közgyűlését. Targyszerűsát: 1. Megnyitó. 2. Jegyzői jelentés. 3. Számadás. 4. Költségvetés. 5. Javaslatok.

A Jegyzői-egylet közgyűlése. Udvarhely-vármegye Jegyzői-egylete a mult csütörtökön tartotta közgyűlését *Gálffy* István elnököltével. A közgyűlés az egyesületi szabályzatot oda módosította, hogy jövőben egy főjegyző és jegyző lesz; a tagajdíjakat a p. ú. ig. m. rendelt számvetőség vonja le a január és július havi jegyzői fizetésekbul. A választmányi tagok számát tizenkettőben, a póttagokét négyben állapították meg. A zárszámadást elfogadták és számvizsgálóknak *Kádár* Gyula, *Kádár* Albert tagokat küldötték ki. A tisztújítás határidejét február 15-ére kitűzték. A választmány határozati javaslatát a közgyűlés elfogadva, gróf *Haller* János főispán örökös diszelnöknek megválasztotta és a tisztikart egy küldöttséggel megbizta a jegyzőkönnyv átnyujtására. Elnököt megbizták, hogy a központi egyesület vezetőségét egy előterjesztésben találja meg és figyelmét hívja fel arra, hogy eljött már a tettek ideje, a letargikus álomból fel kell ébredni és a legnagyobb eréllyel kell sikraszállani a községi közigazgatás reform tervezeté és fizetésrendezés megalkotása érdekében. Az egyesületi tisztikar ezen megbiztatásból kifolyólag f. hó 10-ikén egy küldöttség kíséretében közérdekű eszmékkel telített beszédét adta át a főispánnak a jegyzőkönnyvet. Az üdvözlő beszédre *Haller* gróf főispán szokott szeretettel választott s egyben a jegyzők és községi közigazgatás érdekében teendő nagy munka sikerében segédkezést megígérte, kiemelve, hogy a jegyzői kar megnyilatkozása jó érzésekkel töltötte el és ezután mint tagtárs meg nagyobb erővel segít kiépíteni a községi közigazgatás nagy munkáját. A főispán beszédét a küldöttség lelkesen megjelentezte.

A r. k. elemi iskola gyermek estélye. A szerzetes atyák által mult vasárnap rendezett pásztorjáték-szinielőadás úgy erőlcsoilag, mint anyagilag igen szépen sikerült. Rég nem volt oly nagyszámú közönség a Budapest-szálló nagy termében, mint ezen gyermek estélyen. A szülők és a közönség nagy érdeklődése folytán már napok előtt elfogytak a jegyek s sajnos — igen sokan kellett távolmaradniok e remek szép estélyről. Pontban fél 8 órakor vette kezdetét a pásztorjáték. Első felvonásban a bűnbeesett és a paradicsomi kiűzést mutatták be a bátor gyerekek. A paradicsomi dekorációja igen szép és változatos volt. A 11-ik felvonásban az ördögnek az ember felett aratott diadalát adták elő igen ügyesen, míg a többi felvonásokban Jézus születésének történetét, a megváltást, az ördög hatalmának letörését mutatták be bámulatos ügyességgel. A változatos dekoráció, a kifejtett pompa, a festői élőképek, a gyermekek bátor fellépése és szabatos

előndása bámulatba ejtettek mindenkit. Tudjuk, hogy az ilyen szindarabok mily óriási fáradságot és költséget igényelnek, épen azért igen örülünk a nagyszerű sikernek. Dicsérettel emlékezünk meg a gyermekkar kottós hangu énekeiről is, melyek szintén nagy élvezetet nyújtottak. Gratulálunk mindezekért a fáradságtalan tanítóknak a óhajtuk, hogy minél több ilyen szép sikerrel járó estélyben legyen részük ugy nekik, mint a város közönségének. —

Nőegyleti állásfoglalás. A Nőegylet a hét szerdáján tartotta ez évben első állásfoglalását Szabó Andrásné és Bartha Ilus rendezésével. A pompásan sikerült estélyt a Ref. kollegium zenekarának nyitánya vezette be Rák Károly tanár vezetés mellett, mely méltán váltotta ki a tetszést a termet egészen megtöltő közönségnél. Ezután Amberdy Aranka és Szász József gim. tanár sok ügyességgel egy dialógot adtak elő. Ezt Rák Károly hegedű szólója követte, melyben kiváló művészi készségéről tett újra tanúságot. Játékát a koll. zenekara kísérte. Ezután Székely Zoltán koll. tanár énekelt; kollema mély bariton hangja tetszett. Végül Grünay László tanárjelölt szavalt hatásosan. A szép műsort kedélyes táncmulatság követte, mely a legjobb hangulatban éjfélig eltartott, s a melyben csak a zenekar részéről tanúsított kellemetlenkedés keltett diszsonanciát. (y.)

A Polgári Önképző és Segélyező egyesület folyó hó 23-án d. u. 2 órakor az egyesület saját nagyszobájában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja. Tárgysorozat: 1. Az egyesület tulajdonát képező Kőkereszt téri telek eladási árának meghatározása és ezen telek eladásánál a választmány megbízása, valamint felhatalmazása választmányának, hogy az egyesület részére alkalmas helyet, illetve épületet belsőséget vásárolhasson. 2. Indítványok.

A magyar vasipar fellendülése. Déváról írják: a „Hungária-gépgyár”, mely jelenleg nagyrészen a báró Kemény József, megboldogult Kemény Béla báró fiának tulajdona, a napokban szállította el 50 ik motorját, ami tekintve, hogy a gyár üzemét alig egy éve kezdte meg, igen szép és a magyar vasiparra biztató eredmény. Hozzájárul ehhez még az is, hogy egyetlen motornál sem volt tapasztalható a legkisebb üzemzavar sem, ami a motorok kitűnő szerkezetéről és az erdélyi vasanyag elsőrendű minőségéről tesz tanúságot. E már is jó hírnev örvendő és a magyar vasiparnak nevet biztosító gépgyárát, amint értesülünk, báró Kemény József részvénytársasággá szándékozik átalakítani, hogy nagyobb tőkével, kiterjedtebb módon nyerjen fellendülést a magyar vas gyári feldolgozása.

Állati betegségek. Ragados száj- és körömfájás megszűnt Kányád, Petek, Ége, Fiatalva, Homoródkeményfalva, Énlaka, Homoródbene, Miklósfalva, Magyarhermány, Gyepes, Ábránfalva, Homoródremete, Kobátfalva, Székelyszombor, Medesér, Siménfalva, Bikafalva, Felsőboldogfalva, Székelyfalva, Bögöz és Oroszhegy községek hasított körmű állatállományában. — Sertésvesz megszűnt Petek, Homoródremete, Homoródbene és Magyarhermány községek sertésállományában.

x Táncztanítási jelentés. Simkovich József jóbíróvű táncztanító, ki városunkban már sok éveket át sikeresen működött s a közönség bizalmát teljesen megnyerte, most ismét megérkezett s a Budapest szálloda termében táncztanítási tanfolyamot nyitott, melyre mi is felhívjuk az érdeklődők figyelmét és támogatását.

x Elismervény. Barsay Károly ur Disztemetkezési Intézetének férjem elhunytával tanúsított szolid és pontos kiszolgálásáért teljes megelégedésem nyilvánítom. Székelyudvarhely, 1911. január 8. Özv. Spanily Richardné megbízásából Lemacher szászadao.

x Orvosi felfedezések korszakát éljük. A sebészek ma már műteteikkel oly betegségeket is gyógyítanak, melyek annak előtte sok ezer ember életét pusztították el. A vérbaj elleni küzdelem is igen nagy eredményeket mutat fel és épen így halad a tudomány az Epilepsia (nehézkór) ellen vívott harcában is. E téren az újabb kutatások sorában első helyen Dr. Szabó Sándor specialista orvos gyógygyógyeljárása említendő, ki tudományos kutatásai alapján egy oly gyógymód birtokában van, melynek révén a legmakacsabb Epilepsiát is sikerrel gyógyítja és ezért mindenkin, ki a Epilepsziában szenved, ajánlható, forduljon bizalommal nevezett orvos intézetéhez, Budapest, Nagykorona-utca 18., hol szívesen nyújtanak — levél útján is — felvilágosítást.

x Kereskedősegéddek, szatócsoék és jó megjelenésű iparosok, kiknek jelenlegi egzisztenciájuk nem kielégítő és egy kis övadékot letenni képesek, nagyobb Részvénytársaságnál (pénzbevezető) Ügynöki állást nyerne, ajánlatok, (biztos megélhetés) alatt e lap kiadóhivatalába írásba beadandók.

x Modern kabaret. A kabaret terén kiválóan jó hírnévre szert tett Bocskai Béla igazgató tegnap szombaton sikerült művész estélyt rendezett, melyet ma vasárnap, a Budapest-szálló éttermében megismételt. Az estélyt, melyek változatos műsora van, a közönség figyelmébe ajánljuk.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdélyi magyar szarvasmarha kereszttevése.

— A Székelyföldi Kirendeltség és Gazdasági egyesület figyelmébe. — Székelyudvarhely, jan. 12.

A külterjes irány, amely általában jellemzi mezőgazdaságunkat, állattenyésztésünk lassu megnevesítésében jut leginkább kifejezésre. De amint mezőgazdaságunkban sokáig nem lesz az már fenntartható, állattenyésztésünk számbeli, főleg minőségbeli hanyatlása: momentó lehet, annak minél előbbi megváltoztatására.

Az a majdnem csökkönyös ragaszkodás az évszázadok óta tenyésztetni megszokott erdélyi magyar fajtahoz: már régen érezeti káros hatását.

A mai rohanó, villannyal hajtott világban, amikor az emberek idegessége, a máriól-holnapra való jövedelmezőséget hajszolja minden téren: utat tört már a mezőgazdaságba és az ezzel összefüggő állattenyésztésbe is.

Bámulatosok azok az eredmények, amit ezen a téren az angol mezőgazdák alkottak. Az angol „Shorthorn” ideálja lehet mindenkinek, aki valaha állatot nevelt Egyesül ebben nagy teste mellett az ideális szarvasmarha minden tulajdonsága. A nagy tejelő képesség, páratlan hizékonyaságával és gyors fejlődő képességével a legtökéletesebb harmoniában áll, ellentétben hazai lassu fejlődésű, rossz tejelő és épen nem hizékeny erdélyi magyar fajtáinkkal. Legértékesebb tulajdonsága azonban, valamennyi más szarvasmarha között: legkedvezőbb vágósulya; mert nagy caontozata mellett, mégis ez adja a legtöbb és legjobb minőségű tiszta húst. Angolországból átszarmazott Amerikába is, ahol jelenleg nagyban tenyésztik. Egyes állatok, mint tenyész egyedek, 40—60 ezer korona árban keltek el. Sajnos, nagyon is külterjes viszonyaink között nálunk sikerrel nem tenyésztethetők.

Ha magyar gazdáinkat több éllemesség jellemzné és ha tetteiknek rugóit némi kereskedelmi éllemesség is mozgátná: régen reá jöhettek volna, hogy e téren gyorsan tenni kell valamit.

Szegény országokban mindenki hozzá van szokva: az államtól várni a boldogulást. Vezetőink — ellévén foglalva az örökös harcokban Ausztriával — noha megértették a kor intó szavát; és ha nem is nagy arányokban, de mégis megkezdették: ám elhamarkodva a nyugati fajták meghonosítására fektették a súlyt és fektetik jelenben is. Holott a tagadhatatlanul értékes magyar fajt ezekkel különösen a piros-tarkával és a pinzgaival megnevesíteni nem lehet. Olyan messze fekvő ellentétek állják ennek útját, hogy azokat áthidalni és a magyarban kiegyenlíteni sohasem fog sikerülni. Tiszta vérben tenyészteni a nyugati fajtákat pedig, a nagy alföldön, még hoseszu évtizedekig talán évszázadokon keresztül is hiu remény marad. Nem pedig azért, mert az alföldi gazda. — értjük a nagy alföld zömét képező kis- és középgazdákat, — istállón tartani szarvasmarhát lehetetlennek tartja és még nagyon sokk lehetetlennek is fogja tartani. Ott, ahol a szarvasmarhatenyésztés leginkább lehet jövedelmező, mint a Duna-Tisza közén, Tisza balpartján és a Királybágyóntúli részeken, jelenleg 1,553.239 drb erdélyi magyar-szarvasmarhával szemben csak 841 021 drb. piros-tarka szarvasmarha található. Ennek is legnagyobb része párosításból származó korcs állat. Bizonyos tehát, hogy ezekben az országrészekben az eredeti magyart kellene nevesíteni, hogy az gyorsabb fejlődésű, jobb tejelő és hizékonyabb legyen. De erre a célra a piros-tarka alkalmas.

Az állam jószándéka, amint megtörtént az ottani gazdák ellenszenvén a multban, ugy nem fog változást hozni a jövőben sem. És marad minden a régi-ben, mert a magyar gazda ragaszkodik ahhoz a színhez és küllemhez, amit a magyar szarvasmarha mutat.

Déliutrolban az ultieni völgyben tenyésztettek egy szarvasmarhafajt, amely tenyészhelyéről „ultieni”-nek nevezetik. Ezt azonban kevesen ismerik és ugy látszik maguk az állami intézők sem tudnak jó tu-

lajdonosságairól. Ez tökéletesen hasonlósága ami magyar erdélyi marháknak, csak jobb tulajdonságokkal és ennek folytán nagyobb jövedelmezőséggel. Magyar fajunk nevesítésére és kereszttevézésére egyedül ezt lehet alkalmasnak elfogadni és ajánlani.

Az első kísérletet a mult évben lezajlott állatkiállítás produkálta. Itt voltak első ízben láthatók, nemcsak tiszta vérben, hanem már a kereszttevézésből származó ivadékok is. A kereszttevézésből származó 2 éves, de már is eke elé teljesen kifejlett négy darab tinó, amely a kiállításon látható volt, ugyanazon jelleggel bírt, aminőt a tágas alföldi legelőkon láthatni. Ugyanaz a merész nézésű szem, a szórózet hótiszta fehérsége és ugyanaz a szarvaszerű testalkat és gyors mozgás, amely a magyar fajta tinónak olyan jellemző tulajdonsága. Az ultieni hazájában bőtejelő. Ezt a jó tulajdonságát ép ugy átörökli, mint gyorsabb fejlődési képességét is. Kereszttevézésből származó ultieni-magyar tehén már 2231 liter évi átlag tejelő képességgel szerepelt, holott a magyar-erdélyi átlag tejelési képessége, még az ezer litert sem üti meg. A test külleme pedig a nagyobb tejelési képesség átörökítése mellett, határozottan a magyar maradt.

Az ultieni olyan külterjes tenyésztés mellett, aminőt mellett a magyart neveljük, semmit sem veszít jó tulajdonságaiból, mert ehhez hozzá van otthon is szokva. Ez az egy jó tulajdonsága is, szinte predestinálja hazai magyar állattenyésztésünk átformálására.

Azzal a rengeteg költséggel, amit az állam már eddig is áldozott, — meg sem közelítette a célát: szarvasmarha állományunkok gyorsabb fejlődését. Abból egyeseknek volt csak haszna, de az ország zömét alkotó kisebb birtokoságon nem segített. Kibeből pénz az tehát, mint sok más milliója is az államnak, amit kellő körültekintés nélkül dobnak ki, tudást nélkülöző tanácsokra. Szakítani kell az eddigi iránnyal, vagy legalább oda irányítani ahová való, az ország nyugati részeibe. De itt, ahol a magyar erdélyi faj tenyésztésének vannak meg előfeltételei, itt a szarvasmarha tenyésztésünket hasznosabbá ugy tesszük, hogy a vörös-tarka irányzattal végképpen felhagyunk, s igyekezetünket ultieni mintára meglévő fajtánk feljavitására fordítjuk. — n.

Kiadja: Becsek D Fia könyvnyomdája.

A piacon 3 szoba 1 mellékszoba, konyha 1911. február hó 1-től kiadó. — Köselebbi feltételekről a főispáni hivatalban értekezhetni.

Szám: 1205-1910.

Hirdetmény.

Nyikómalomfalva község képező kocsmaház 1 italwéresi helyiség, 1 szoba, 1 kamra a községbázaul 1911. évi január hó 20-án d. e. 9 órakor három évre haszonbérbe fog adni. Kikiáltási ár 300 kor., melynek 10%-a bánatpénz képpen az árverés előtt lefizetendő. Az árverési feltételek a községi birónál megtekinthetők.

Nyikómalomfalván, 1911. január 9.
Csomor Gábor, Székely Károly,
körjegyző. kibiró.

Olcsó lakás az állomással szemben Szentgyörgyvári
Felvilágosítás a Faraktári irodában.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület nyereségekötvényeinek

legközelebbi huzása
1911. február 5-én.

Főnyeresemény 300.000 korona

feltétlen biztonságot nyújtó sorsjegy, melynek kiváló nyerési esélye van, évenként 3-szor tekintélyes főnyereseményekkel sorsolják, értéke folyton emelkedőben, ugy hogy a legmegfelelőbb tőkebefektetésnek kínálkozik.

napi árfolyamon, letétre és havi részletfizetésre

legelőnyösebben kapató az
Agrár Takarékpénztár Részvénytársaságnál.

Újdonság a
Lecithin COGNAC

Tápláló ereje folytán elsőrendű erősítő
gyógycognac.

A Lecithin Cognac testileg viszsza-
szamaradt egyéneknek, úgy gyer-
mekeknek mint felnőtteknek, és kivált lába-
dozóknban levő gyengélkedőknek csodálatos
hatással bír, mert a hanyatló erő rövid hasz-
nálát után tökéletesen helyre áll,
miért az orvosok nagyon ajánlják

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely:
Gáspár és Pap kávé, fűszer, csemege
és cognac üzletében
Székelyudvarhelyt.
Kossuth-utca.

... Minden ...
szőlőbirtokos

beültetheti szőlőjét, mert a legmegbízhatóbb-
nak ismert Nagyküküllői szőlőültetvénytelep

Samu Jakab és Társa
MEDGYES (Erdély)

szállít szokvány minőségű szőlőültetvényeket,
toráthá amerikai sima és göröcs szőlővessző-
ket különféle fajokban, fajlisztet és egyéb jó-
táit, de választékban és legolcsóbb árért

Fenti telep elvállalja nagyobb területek felgö-
lőztetését és beültetését, vagy pénzkölcsön ad a megműve-
lésre, mely összeg csak a termésből fizetendő. Ez uton
alkalma nyílik szegény embernek a meggazdagodásra

Tessék képen árjegyzéket kért!

Az árjegyzékben található számos elismerő
levél, euséltfogva minden szőlőbirtokos megrendelé-
seinek megtételé előtt az ismerős személyiségektől úgy
szó: mint irásbelileg bizonyítást szereztet magának
fenti szőlőtelep megbí hatóságáról

THE CAMPBELL
legelőbb rangú angol motorgyár világhírd

benzin-nyersotaj-
gáz-
szivógáz-
Motorjai és Lokomobiljai

a legtartósabbak, legjobb és legegyszerűbb szerkezetűek.

Legelőcsőbb }
Legbiztosabb }
Zavartalan }
üzem

Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. Jótállás minden tekintetben. — Telefon 64—64.
Vezérképviselet:

Korányi Viktor BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-tér 9. szám.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított lúzszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közszénel, csúznál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzőssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ugyazólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánból”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szám. 1282—1910. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közbírt teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszéknek 1910. évi 5417 számú végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt a Sz.-udvarhelyi zálogkölcsön intézet betéti pénztár r. t. javára 600 Kor. s jár. erejéig 1910. évi november hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1175 koronára becsült következő ingóságok u. m.: nyereg, kocsi, szánok, lovak, széna és teherhordó szekér nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sz.-udvarhelyi kir. járás-bíróság 1910-ik évi V. 750/2 sz. végzése folytán 600 K. tőkekövetelés ennek 1910. évi szeptember hó 12-napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 106 kor. 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Sz.-betlenfalván a helyszínen leendő megtartására 1911. évi január hó 21-ik napjának délelőtti 3 órája hatánidőtűt kitzű-
tik, és abhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet, igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Székelyudvarhely, 1911. évi jan. hó 6. án.

Nagy Lajos, kir. bir. végreh.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RESERVE

CZELL FRIGYES és FIAI
bortermelők és bornagykereskedők
Medgyes.
Legjobb beszerzési forrás természattal valódi erdélyi hegyi borokban.
— Hordókban és palaczkokban. —
Kitűnő saját termésű vörös borok.

A Lédeczi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságu
Portland cementjét.
Gyári lerakat Székelyud-
varhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél
Székelyudvarhely

A magyar királyi
államvasutak gépgyára
vezérügnöks. képviselete teljes jogu megbízással.
— A legjobb cséplőgépek. —
Malomberendezések. Mindennemű motorok.

Ekek, boronák, répvágók, vető-
gépek, szecskavágók, lókapák és
mindenféle gazdasági eszközök.

Újdonság! Szab „RECORD II.” kombinált sor-
vetőgép. Sorba vet. Sorba trágyáz.

Számatalan elismerő levél a világ minden részéből.

52—5 Bizományos és kerületi képviselet:

Lányi József, Brassó. Iroda: Hosszu-utca 201. — Telefonszám 382. Interurban
Bizományi raktárak: Hosszu utca 201. és Vasut-utca 25.

Gépjavitó műhely. — Vevőiműél előforduló javítások díjmentesek.

A „sepsiszentgyörgyi műmalmok liszt és termény-
bizományosa
Terményvásárlás nagyban és kicsinyben.

MASSEY-HARRIS CO R. T.
(Északamerikai)
Legnagyobb független és kartellen kívül
* álló arató és fűkaszálo gépgyár. *
* Szénagyűjtők, szénaforgatók 6 villával,
istálló-trágyaszárító gépek, tárcsas
boronák, rugós boronák, lókapák stb.
* A világ legjobb gyártmányai.

Pontos kiszolgálás — Versenyárak. — Szofid kivétel.
Legmoszobbbmőnő jótállás.

A „Company For. The Traffic Of English Engine Specialities”
képviselet **gőz teherkocsikban.**
* Mindennemű automobilonk. *

Kitűnő minőségű és egmagasabb szilárdságu PORTLANDCEMENTET ajánl olcsó áron a
PORTLAND GEMENTGYÁR BRASSÓ
Itt helyben kapható RÖSLER és GÁBOR cégneél